

Euskadi ret homenatge a Lluís Companys

Euskadi i Catalunya commemoren el seixantè aniversari del lliurament de Lluís Companys als franquistes fent-li un homenatge a Hendaia, el poble que va ser escenari d'aquesta entrega.

El dia 29 d'agost de 2000 farà seixanta anys que el president de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys i Jover, fou lliurat per les forces alemanyes a les autoritats franquistes sobre el pont "internacional" d'Hendaia. Abans, la policia militar alemanya ja l'havia detingut a la Bretanya. En menys de dos mesos Companys va ser torturat, jutjat i condemnat a mort. Fou afusellat el 15 d'octubre de 1940.

Per commemorar l'aniversari del seu lliurament, la Comissió d'Honor en Homenatge a Lluís Companys, integrada per més de seixanta polítics, sindicalistes, historiadors i artistes tant d'Euskadi com de Catalunya, ha preparat un seguit d'actes, per als dies 29 i 31 d'agost, que recrearan aquest fet històric amb l'objectiu de despertar la memòria col·lectiva.

El dia 29, i després dels parlaments dels presidents de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, i del govern basc, Juan José Ibarretxe, es representarà una obra de teatre titulada *La fugida pel pont dels irunesos*. La idea de l'obra és de recrear el lliurament de Companys a les autoritats franquistes al mateix escenari on tingué lloc.

A més, el dia 31 d'agost, al Teatre Victòria Eugènia de Donostia, s'hi farà un concert, a càrrec de Joseba Tapia i Lluís Llach, en honor del president Companys.

L'objectiu de la Comissió d'Honor, organitzadora dels actes, és que bascs i catalans celebrin un acte conjunt en agraïment a Companys, "símbol dels afusellats, empresonats i exiliats i en defensa dels valors que representa el president" i per recordar que la

part retre homenatge al president, també serviran, segons que afirma l'Organització, per recordar que Companys fou l'únic president electe d'un país europeu executat per les forces de l'Eix, o els seus aliats més acostats, du-

rant la conflagració del 1939-45. Així, mentre els governs alemany i francès ja han demanat oficialment disculpes per la responsabilitat dels seus governs anteriors en la detenció i assassinat del president Companys, el govern espanyol no ha fet cap gest semblant, ni després de vint anys de democràcia. Això demostra prou, segons la Comissió d'Honor, que Companys encara té enemics que no volen que el govern espanyol assumeixi la responsabilitat del seu assassinat. Pitjor, la disculpa "simbòlica" sembla ben llunyana. Segons que diu Enric Borràs, membre de la Comissió d'Honor, com que aquesta

disculpa consistiria a reconèixer els crims comesos durant els anys 36-39, se'n seguirien responsabilitats per als militars espanyols.

En la mateixa línia, la Comissió no entén la negativa de les autoritats espanyoles actuals d'anul·lar el judici de Companys, una "tràgica farsa que acabà amb el seu afusellament". **Eulàlia Vergés**

Cartell de l'homenatge a Companys, confegit amb l'última foto del president de la Generalitat. Aquesta imatge està feta al pont d'Hendaia quan va ser lliurat als franquistes.

Generalitat de Companys féu una gran tasca com a amfitriona dels exiliats bascs durant la guerra del 36-39: centenars de milers de ciutadans bascs fugiren de l'avançada franquista i es refugiaren a Catalunya.

De més a més, els actes commemoratius tenen un alt component reivindicatiu, com sigui que, a